

Pulkonkosken koulun lakkauttaminen

Kaupunginvaltuusto 24.02.2025 § 7
5863/00.01.00.00/2024

Päätösehdotus

Kaupunginhallitus

Kaupunginvaltuusto päättää, että Pulkonkosken koulu lakkautetaan 1.8.2025 alkaen.

Päätös

Kaupunginvaltuuston jäsen Markus Jukarainen ehdotti, että Pulkonkosken koulua ei lakkauteta, vaan toiminta jatkuu toistaiseksi ennallaan. Lisäksi seurataan rauhassa oppilasmäärien kehitystä ja selvitetään mahdollisista oppilaskyydeistä aiheutuvat kustannukset ja inhimilliset haitat tarkemmin.

Lisäksi selvitetään yhteistyössä paikallisten toimijoiden kanssa koulurakennusten muut mahdolliset käyttötarkoitukset (leirikoulut, kerhot yms) ja niiden käyttöpotentiaali, tarkoituksena keventää Kuopion kaupungille kohdistuvaa kulurakennetta. Katsomme tässä hetkessä että kaupungille mahdollisesti aiheutuvat säästöt eivät ole järkevässä mittakaavassa lakkautuksesta aiheutuviin oppilaskuljetuksiin ja pitkiin koulupäiviin sekä niistä koituviin murheisiin. Kuopion tavoitteena on pysyä tulevaisuudessakin elinvoimaisena kaupunkina. Elinvoima ei ainakaan kasva mikäli itse ajamme maaseutua alas.

Kaupunginvaltuuston jäsenet Mika Wallius ja Pekka Timonen kannattivat valtuutettu Jukaraisen tekemää ehdotusta.

Kaupunginvaltuuston jäsen Vesa Linnanmäki ehdotti, että Pulkonkosken 1–6 luokkien koulu lakkautetaan 1.8.2026 alkaen. Kaupungin palveluverkkoselvityksen yhteydessä valmistellaan varhaiskasvatuspalveluiden järjestäminen Länsi-Maaningan ja Hirvilahden alueella sekä selvitetään mahdollisuus järjestää opetus alueen 0–2 luokkien oppilaille ns. pienten lasten yksikössä Pulkonkoskella.

Kaupunginvaltuuston jäsenet Kari Loponen, Nina Hakokivi, Adam Al-Sawad, Saara Karkulahti, Anna Partanen ja Björn Cederberg kannattivat Linnanmäen tekemää ehdotusta.

Kaupunginvaltuuston jäsen Kari Sutinen ehdotti, että lakkauttamisen taloudellisten säästöjen toteutumisesta ja koulumatka-aikoja tulee seurata ja raportoida niistä kasvun ja oppimisen lautakunnalle lakkauttamista seuraavan syyslukukauden aikana.

Pulkonkosken koulun lakkauttaminen ei saa johtaa kohtuuttoman suuriin opetusryhmiin lakkautettavan koulun oppilaita vastaanottavalla koululla (kouluilla). Oppimisen edellytykset tulee turvata tarvittaessa lisäresurssilla opetusryhmässä tai perustamalla uusi opetusryhmä.

Kaupunginvaltuuston II varapuheenjohtaja Harri Auvinen kannatti valtuutettu Sutisen tekemää ehdotusta.

Valtuuston puheenjohtaja Leila Savolainen totesi, että on tehty useita kannatettuja muutosesityksiä, joten niistä on äänestettävä. Puheenjohtaja ehdotti, että ensin ovat vastakkain kaupunginhallituksen pohjaesitys ja valtuutettu Linnanmäen vastaesitys ja että pohjaesitys on 'jaa' ja Linnanmäen esitys on 'ei'. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 29 jaa ääntä, 30 ei ääntä (äänestys 1).

Puheenjohtaja totesi Linnanmäen ehdotuksen voittaneen ensimmäisen äänestyksen.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Leila Savolainen ehdotti, että toisessa äänestyksessä ovat vastakkain valtuutettu Linnanmäen tekemä esitys sellaisenaan, joka on 'jaa' ja valtuutettu Sutisen tekemän lisäyksen kanssa, joka on 'ei'. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 10 jaa ääntä, 49 ei ääntä (äänestys 2).

Puheenjohtaja totesi Sutisen ehdotuksen tulleen Linnanmäen ehdotuksen lisäykseksi.

Kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Leila Savolainen ehdotti, että kolmannessa äänestyksessä ovat vastakkain valtuutettu Linnanmäen tekemä ehdotus, jota täydennettiin valtuutettu Sutisen ehdotuksella, joka on 'jaa' ja valtuutettu Jukaraisen tekemä kaupunginhallituksen esityksen hylkäykseksi tulkittava ehdotus, joka on 'ei'. Äänestysesitys hyväksyttiin.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 52 jaa ääntä, 7 ei ääntä (äänestys 3).

Puheenjohtaja totesi Linnanmäen ehdotuksen, jota täydennettiin valtuutettu Sutisen ehdotuksella tulleen kokouksen päätökseksi.

Liitteet

Liite 1: 5863/2024 Koulukuljetusten hoito lukuvuonna 2024-2025

Liite 2: 5863/2024 Keskustelutilaisuus Pulkonkosken koululla 19.09.2024

Liite 3: 5863/2024 Vaikutusten ennakkoarviointi Pulkonkosken koulun lakkauttaminen 1.8.2025 alkaen

5863/2024 liite 4: Eriävä mielipide päätökseen Ojala ja Sääski

Länsi-Maaningan Viitoset ry:n ja Palonurmen vanhempaintoimikunnan kirjelmä 26.1.2025

Pulkonkosken koulu, Äänestys 1

Pulkonkosken koulu, Äänestys 2

Pulkonkosken koulu, Äänestys 3

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 10.02.2025 § 53

Valmistelijat / lisätiedot:
hallintojohtaja Tero Oinonen

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Soile Lahti

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että Pulkonkosken koulu lakkautetaan 1.8.2025 alkaen.

Päätös

Merkitään, että opetusjohtajan Silja Silvennoinen oli läsnä pykälässä esittelemässä asiaa.

Keskustelun kuluessa kaupunginhallituksen jäsen Vesa Linnanmäki teki varajäsen Saara Karkulahden kannattamana muutosehdotuksen: Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle, että Pulkonkosken 1-6 luokkien koulu lakkautetaan 1.8.2026 alkaen. Kaupungin palveluverkkoselvityksen yhteydessä valmistellaan varhaiskasvatuspalveluiden järjestäminen Länsi-Maaningan ja Hirvilahden alueella sekä selvitetään mahdollisuus järjestää opetus alueen 0-2 luokkien oppilaille ns. pienten lasten yksikössä Pulkonkoskella.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Aleksi Eskelinen totesi, että on tehty kannatettu muutosehdotus, josta on äänestettävä ja ehdotti, että äänestys suoritetaan nimenhuutoäänestyksenä siten, että kaupunginjohtajan pohjaehdotus on 'JAA' ja kaupunginhallituksen jäsen Vesa Linnanmäen kannatettu muutosehdotus on 'EI'. Ehdotus äänestystavasta hyväksyttiin yksimielisesti.

Suoritettussa äänestyksessä annettiin 7 'JAA' -ääntä (Ari Koskinen, Tiina Kaartinen, Björn Cederberg, Miia Eskelinen-Fingerroos, Kaisa Kantele, Jaakko Kosunen ja Pekka Niiranen), 4 'EI' -ääntä (Aleksi Eskelinen, Vesa Linnanmäki, Saara Karkulahti ja Eeva Grönstrand).

Merkitään, että kaupunginvaltuuston I varapuheenjohtaja Leila Savolainen poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana klo 16:36 ja kaupunginvaltuuston puheenjohtaja Marko Kilpi poistui kokouksesta asian käsittelyn aikana klo 17:21.

Kaupunginhallituksen puheenjohtaja totesi kaupunginjohtajan päätösehdotuksen tulleen kokouksen päätökseksi.

Eeva Grönstrand jätti asiasta eriävän mielipiteen.

Selostus

Kaupunginhallitus on käyttänyt 3.2.2025 § 45 kuntalain 92 §:n mukaista otto-oikeuttaan kasvun ja oppimisen lautakunnan päätökseen 28.1.2025 § 8 'Pulkonkosken koulun lakkauttaminen'.

Kaupunginvaltuusto on hyväksyessään talouden tasapainotusohjelman linjannut periaatteita palveluverkostosta ja sen kehittämisestä Kuopiossa. Tässä yhteydessä valtuusto on myös asettanut raja-arvoja koulujen kokoon liittyen. Pulkonkosken koulu alittaa nämä raja-arvot. Pulkonkosken koulu on kaupunginvaltuuston linjausten mukaisesti liian pieni yksikkö perusopetuksen laadukkaaseen järjestämiseen ja oppilaiden koulutuksellisten perusoikeuksien toteuttamiseen.

Kaupunginvaltuusto on hyväksyessään vuoden 2025 talousarvion asettanut talouden tasapainotustavoitteita myös palveluverkoston liittyen. Kasvun ja oppimisen lautakunnan päätös on ristiriidassa valtuuston asettaman

talouden tasapainotusohjelman toteuttamisen vuosikohtaisen taloudellisen tavoitteen kanssa. Se on myös ongelmallinen suhteessa lautakunnan oman toiminnan käyttösuunnitelmaan, jonka lautakunta kuitenkin hyväksyi ja jonka pohjana on valtuuston hyväksymä talousarvio em. tavoitteineen.

Esitys Pulkonkosken koulun lakkauttamiseksi on valmisteltu Kasvun ja oppimisen lautakunnassa 28.1.2025 8 §:ssä moitteettomasti, ja sen vaikutukset on arvioitu monipuolisesti sekä tarvittavassa laajuudessa. Osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuudet on turvattu. Syyt, joiden takia asioiden käsittely palautettiin uudelleen valmisteluun syksyllä, ovat nyt poistuneet. Asian käsittelyn viivästyttäminen ei ole lasten edun mukaista.

Kuten Kasvun ja oppimisen lautakunnan 28.1.2025 valmistelemasta 8 §:stä käy ilmi, kaupunki pystyy tarjoamaan turvallisen, terveellisen ja ajanmukaisen oppimisympäristön Maaninkajärven koululla peruskorjaustarpeessa olevan Pulkonkosken kiinteistön sijaan sekä tämän lisäksi myös asianmukaiset opetus-, erityisopetus- ja oppilashuollon henkilöstön palvelut. Huomioiden Pulkonkosken muutoksen 1-opettajaiseksi, kysymys on myös fyysisesti turvallisesta oppimis- ja työympäristöstä, josta kaupunki opetuksen järjestäjänä ja työnantajana on myös vastuussa.

Kuntalain (410/2015) 39 §:n mukaan kaupunginhallitus vastaa valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta. Kuntalain 92 §:n mukaan kunnanhallitus, kunnanhallituksen puheenjohtaja, kunnanjohtaja ja hallintosäännössä määrätty kunnan viranhaltija voivat ottaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi asian, joka on tämän lain nojalla siirretty kunnanhallituksen alaisen viranomaisen tai kunnanhallituksen jaoston toimivaltaan ja jossa asianomainen viranomainen on tehnyt päätöksen. Kuopion kaupungin hallintosäännön 40 §:n mukaan asian ottamisesta kaupunginhallituksen käsiteltäväksi voi päättää kaupunginhallitus, kaupunginhallituksen puheenjohtaja ja kaupunginjohtaja kukin erikseen.

Vaikutusten arviointi

Liitteenä

Päätöshistoria

Kasvun ja oppimisen lautakunta 28.01.2025 § 8

Valmistelijat / lisätiedot:

opetusjohtaja Silja Silvennoinen, puh. 044 718 4003

perusopetuspäällikkö Mika Kuitunen, puh. 044 718 5151

perusopetuspäällikkö Taina Vainio, puh. 044 718 4018

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

apulaiskaupunginjohtaja HEP KOP Pekka Vähäkangas

Kasvun ja oppimisen lautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että Pulkonkosken koulu lakkautetaan 1.8.2025 alkaen.

Päätös

Merkittiin, että Miia Eskelinen-Fingerroos palasi kokoukseen klo 19.55 asian käsittelyn aikana.

Asian käsittelyssä pidettiin kokoustauko klo 20.15-20.20.

Keskustelun aikana jäsen Kari Loponen esitti, että Pulkonkosken koulu liitetään osaksi Kuopion kaupungin palveluverkkoselvitystä. Jäsen Kalle Hirvonen kannatti Kari Loposen tekemää esitystä.

Keskustelun aikana jäsen Kari Sutinen teki lisäyksesitys Pulkonkosken koulua koskevaan päätösesitykseen: Kasvun ja oppimisen lautakunta edellyttää, että Pulkonkosken koulun lakkauttaminen ei saa johtaa kohtuuttoman suuriin opetusryhmiin vastaanottavalla koululla (kouluilla). Oppimisen edellytykset tulee turvata tarvittaessa lisäresursseilla opetusryhmässä tai perustamalla uusi opetusryhmä. Lakkauttamisen taloudellisten säästöjen toteutumista tulee seurata ja raportoida niistä lautakunnalle vuoden 2026 tammikuussa. Jäsen Jussi Hakala kannatti Kari Sutisen tekemää esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kaksi kannatettua muutosehdotusta, joista on äänestettävä. Puheenjohtaja esitti, että äänestys toteutetaan nimenhuutoäänestyksellä siten, että Kari Sutisen muutosehdotus on 'JAA' ja Kari Loposen esitys on 'EI'. Puheenjohtajan esitys äänestystavasta hyväksyttiin yksimielisesti.

Nimenhuutoäänestyksellä suoritettussa äänestyksessä annettiin viisi (5) JAA-ääntä (Sääski, Hakala, Kähkönen, Ojala, Sutinen), viisi (5) EI-ääntä (Loponen, Pirinen, Pasanen, Hirvonen, Savolainen) ja yksi (1) jäsen oli poissa. Äänten mennessä tasan, puheenjohtajan ääni (EI) ratkaisi äänestyksen. Näin ollen Loposen esitys hyväksyttiin.

Seuraavassa äänestyksessä puheenjohtaja esitti, että äänestys toteutetaan nimenhuutoäänestyksellä siten, että esittelijän päätösehdotus on 'JAA' ja Kari Loposen esitys on 'EI'. Puheenjohtajan esitys äänestystavasta hyväksyttiin yksimielisesti.

Nimenhuutoäänestyksellä suoritettussa äänestyksessä annettiin viisi (5) JAA-ääntä (Sääski, Hakala, Kähkönen, Ojala, Sutinen) ja viisi (5) EI-ääntä (Loponen, Pirinen, Pasanen, Hirvonen, Savolainen) ja yksi (1) jäsen oli poissa. Äänten mennessä tasan, puheenjohtajan ääni (EI) ratkaisi äänestyksen. Näin ollen Loposen esitys hyväksyttiin.

Puheenjohtaja totesi, että kasvun ja oppimisen lautakunnan päätökseksi tuli Kari Loposen muutosesitys.

Annukka Ojala ja Kaija Sääski jättivät päätökseen eriävän mielipiteen (liite).

Selostus

Kuopion kaupunginvaltuuston linjaukset

Kuopion kaupunginvaltuusto päätti 20.5.2024 osana talouden tasapainotusohjelmaa, että *mikäli koulujen oppilasmäärät alittavat valtuuston asettamat raja-arvot, käynnistetään jatkossa säännönmukaisesti lakkauttamisprosessi:*

- 1 – 6 koulujen tulee olla vähintään yksisarjaisia kaupunkialueella (yksi sarja tarkoittaa 23 oppilasta/vuositaso)
- 1 – 6 koulujen tulee olla vähintään 3-opettajaisia muualla

- *Luokkien 7 – 9 osalta opetus toteutetaan vähintään 2-sarjaisissa kouluissa (yksi sarja tarkoittaa 23 oppilasta/vuositaso) kuitenkin huomioiden verkoston saavutettavuus ja kohtuulliset koulumatkat*

Lisäksi kaupunginvaltuusto on linjannut osana talouden tasapainotusohjelmaa, että *ylläpitokustannusten ja korjausvelan vähentämiseksi palvelutuotannolle tarpeettomista tiloista luovutaan mahdollisimman pian.*

Maaseutualueella varhaiskasvatuksen lapsimäärä ja perusopetuksen oppilasmäärä on ollut laskeva viime vuosina ja ennusteiden mukaan väheneminen jatkuu myös tulevaisuudessa. Osa koulukiinteistöistä on huonokuntoisia ja vaatisi välittömän peruskorjauksen.

Kuopion perusopetus toteuttaa kaupunginvaltuuston päätöstä ja on aloittanut Pulkonkosken koulun lakkautusprosessin. Pulkonkosken koulu on kaksiohjelmainen koulu ja alittaa valtuuston asettaman raja-arvon koulun koon osalta. Kiinteistöstä luopumalla vältetään myös tuleva peruskorjausinvestointi ja vähennetään korjausvelkaa. Pulkonkosken koulun kiinteistö on palvelutuotannolle tarpeeton tila, sillä Pulkonkosken alueen oppilaiden opetus voidaan järjestää Maaninkajärven koulussa.

Kunnan velvollisuudet perusopetuksen järjestämisessä

Perusopetuslaki velvoittaa kuntaa järjestämään sen alueella asuville oppivelvollisuusikäisille perusopetusta sekä oppivelvollisuuden alkamista edeltävän vuonna esiopetusta (perusopetuslaki 4 §). Kunta voi järjestää palvelut itse tai yhdessä muiden kuntien kanssa tai hankkia ne perusopetuslain 7 tai 8 §:ssä tarkoitetulta perusopetuksen järjestäjältä. Esiopetuspalvelut voidaan hankkia myös muulta julkiselta tai yksityiseltä palvelun tuottajalta.

Kunta vastaa siitä, että sen hankkimat palvelut järjestetään perusopetuslain mukaisesti. Oppivelvollisuuslaki (1214/2000) määrittelee oppivelvollisuuden tavoitteeksi turvata kaikille elämässä ja yhteiskunnassa tarpeellinen perusosaaminen ja sivistys sekä edistää yhdenvertaisia mahdollisuuksia kehittää itseään kykyjensä tai tarpeidensa mukaisesti. Lisäksi oppivelvollisuuden tavoitteena on nostaa koulutus- ja osaamistasoa, kaventaa oppimiseroja ja lisätä koulutuksellista yhdenvertaisuutta, tasa-arvoa sekä lasten ja nuorten hyvinvointia.

Täyttääkseen velvollisuutensa kunnan tulee osoittaa oppivelvolliselle lähikoulu, jossa opetus järjestetään ja johon oppilaalla on aina oikeus päästä. Lähikoulua osoitettaessa lähtökohtana on, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämispaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä. Lähikoulu ei ole aina oppilasta maantieteellisesti lähin koulu tai koulu, joka on helppokulkuisimman koulumatkan päässä, vaan myös muu perusopetuslain 6 §:n edellytykset täyttävä koulu voidaan osoittaa lähikouluksi.

Perusopetuslain 28 §:n mukaan oppivelvollinen voi pyrkiä oppilaaksi myös muuhun kuin hänelle osoitettuun lähikouluun. Kyseessä on silloin ns. toissijainen oppilaaksiotto. Toissijaiseen kouluun oppilaita otettaessa hakijoihin on sovellettava yhdenvertaisia valintaperusteita. Kunta voi myös päättää, että sen järjestämään opetukseen otetaan ensisijaisesti kunnassa asuvia lapsia.

Kasvun ja oppimisen lautakunta päättää Kuopion perusopetuksen oppilaaksioton periaatteet, ja ne on kerrottu vuosittain tiedotettavissa oppaissa, jotka julkaistaan kaupungin verkkosivuilla osoitteessa

[Perusopetuksen oppaat - Kuopio](#)

Koulukuljetusten järjestäminen

Perusopetuslain 6 §:n mukaan opetus tulee järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämispaikkojen sijainti sekä liikenne yhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä.

Perusopetuslain 32 §:ssä määritellään, milloin oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen ja kuinka kauan oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää. Jos perusopetusta saavan oppilaan koulumatka on viittä kilometriä pitempi, oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen. Lisäksi oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi ja vaaralliseksi. Maksuttoman kuljetuksen vaihtoehtona on oppilaan kuljettamista tai saattamista varten myönnettävä riittävä avustus.

Oppilaan päivittäinen koulumatka odotuksineen saa kestää enintään kaksi ja puoli tuntia. Jos oppilas on kouluvuoden alkaessa täyttänyt 13 vuotta, saa koulumatka kestää enintään kolme tuntia. Koulumatkaan voi kuulua myös osuus, jonka oppilas kulkee itse ja joka on otettava huomioon koulumatkaan käytettyä kokonaisaikaa laskettaessa. Koulupäivän jälkeen kuljetusta odottavalle oppilaalle on perusopetuslain 32 §:n mukaan järjestettävä mahdollisuus ohjattuun toimintaan ja opetuksen järjestäjän tulee huolehtia oppilaiden valvonnasta. Ennen koulupäivän alkua valvontavelvollisuutta ei ole.

Perusopetuslain 29 §:n 7 momentin mukaan koulun opettajan tai rehtorin tulee ilmoittaa tietoonsa tulleesta koulussa tai koulumatkalla tapahtuneesta häirinnästä, kiusaamisesta tai väkivallasta niihin syyllystyneen ja niiden kohteena olevan oppilaan huoltajalle tai muulle lailliselle edustajalle. Lain velvoitteen lisäksi kaikilla aikuisilla on moraalinen velvollisuus puuttua havaitsemiinsa kiusaamistilanteisiin. Koulukuljetusten järjestämiseen liittyviä asioita on kuvattu myös Opetushallituksen oppaassa koulukuljetusten järjestämisestä:

[Koulukuljetusopas](#)

Kuopion perusopetuksessa on koulukuljetusten järjestämistä varten tehty ohje, joka päivitetään vuosittain. Ohje perustuu kasvun ja oppimisen lautakunnan hyväksymiin periaatteisiin. Koulun rehtori ja päiväkodin johtaja vastaavat siitä, että koulukuljetuksen saavat ne oppilaat, joilla on siihen perusopetuslain 32 §:n mukainen oikeus. Ensijainen kuljetusmuoto on avoin joukkoliikenne. Mikäli tämä ei ole mahdollista, koulukuljetus järjestetään taksi- tai erilliskuljetuksella.

Koulukuljetusten suunnittelu aloitetaan kuljetusten kilpailutuksella. Kuljetusreittien suunnittelu alkaa hankintapäätösten jälkeen. Koulut ilmoittavat koulukuljetuksessa olevien oppilaiden tiedot ja lukujärjestykset kuljetustoimittajille, jotka suunnittelevat reitit perusopetuslain 32 §:n ja Kuopion kaupungin periaatteiden mukaisesti. Koulukuljetukset kilpailutetaan 4 – 5 vuoden välein.

Kasvun ja oppimisen palvelualueen talous

Kasvun ja oppimisen palvelualue on kaupungin toiminnasta euro- ja henkilömääräisesti suurin toimiala. Perusopetuksen menot vuonna 2023 olivat 125 500 000 €. Perusopetuksen suurimmat vuosittaiset menot ovat vuokrat (27 %) ja henkilöstömenot (55 %). Sekä ateriapalveluiden että koulukuljetusten osuus perusopetuksen menoista on 4 %, oppimateriaalien osuus 2 % ja ict-maksujen osuus 1 %.

Suurimmat säästöt on mahdollista saada vain vuokrista ja henkilöstömenoista. Tilakustannuksista säästäminen tarkoittaa kiinteistöistä luopumista eli koulujen lakkauttamista. Kiinteistöistä luopumalla säästöä saadaan vuokrien lisäksi myös kiinteistöhoitokustannuksista ja siitä, että vältetään tulevilta ja välttämättömiltä peruskorjausinvestoinneilta.

Koulujen lakkauttaminen tuo kestävää säästöä myös henkilöstömenoihin. Mitä pienempiä vastaanottavan koulun luokat ovat, sitä paremmin lakkautettavan koulun oppilaita voidaan sijoittaa olemassa oleviin luokkiin ja opetushenkilöstön määrää voidaan vähentää. Tämä tuo säästöä henkilöstömenoihin mutta kasvattaa vastaanottavan koulun luokkakokoja. Yleensä koulun lakkauttaminen lisää koulukuljetuskustannuksia.

Mikäli vaadittavia säästöjä ei saada vuokrista, isommat säästöt on otettava henkilöstömenoista vähentämällä opettajia. Pienempiä henkilöstömenosäästöjä saadaan vähentämällä ns. jakotunteja, joilla opetusta annetaan pienemmälle ryhmälle yleensä osalle jonkin oppiaineen tunteista, esimerkiksi äidinkieliä, matematiikkaa tai vieraista kielistä. Jakotunteja käytetään myös sellaisissa aineissa, joissa on erityisesti otettava oppilaiden turvallisuus huomioon.

Teoriassa luokkakokoja voitaisiin kasvattaa pelkästään keskustan alueen ja lähiöiden kouluissa, koska niissä on useita luokkia ja oppilaita. Käytännössä luokkakoot ovat keskustan ja lähiön kouluissa jo niin suuria, että niiden kasvattaminen nykyisestä ei olisi kohtuullista, oikeudenmukaista eikä aina edes mahdollista luokkatilojen vuoksi. Jakotunnit ovat tarpeen, jos luokan oppilasmäärä on suuri.

Pulkonkosken koulun oppilasmäärä

Lukuvuonna 2024 – 2025 Pulkonkosken koulu on kaksiohjelmainen ja opetus toteutetaan yhdysluokissa 1 – 3 ja 4 – 6. Koulun oppilaista 86 % on koulukuljetuksessa. Pulkonkosken alueen lasten vuosiluokkien 7 – 9 opetus järjestetään Maaninkajärven koulussa.

Lukuvuonna 2024 – 2025 Pulkonkosken koulussa on 26 oppilasta. Koulun oppilasmäärä on laskenut vuosien aikana ja alueella asuvien lasten perusteella koulun oppilasmäärä pysyy samalla tasolla vuoteen 2030 saakka.

Primuksen tietoihin ja MapInfoon pohjautuva arvio

	Primus k2016	Primus 20.9.16	20.9.201 7	20.9.201 8	20.9.201 9	20.9.202 0	20.9.202 1	20.9.202 2	20.9.202 3	20.9.202 4	Arvio s2025	Arvio s2026	Arvio s2027	Arvio s2028	Arvio s2029	Arvio s2030
Luokka																
E1 - E2	0	0	0	0	1	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0 lk	10	5	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1 lk	5	10	4	7	6	7	7	3	6	3	5	5	7	2	3	4
2 lk	3	5	9	3	7	5	7	8	2	3	3	5	5	7	2	3
3 lk	11	3	6	9	3	7	6	6	9	2	3	3	5	5	7	2
4 lk	5	11	3	4	9	3	8	5	6	9	2	3	3	5	5	7
5 lk	9	6	10	4	5	9	4	7	6	6	9	2	3	3	5	5
6 lk	6	9	6	8	4	5	11	3	7	3	6	9	2	3	3	5
yhteensä	49	49	38	35	35	37	44	32	36	26	28	27	25	25	25	26

Taulukossa esitetyt tiedot Pulkonkosken oppilasmäärästä perustuvat Primus-kouluhallinto-ohjelman ja MapInfoon tietoihin ja kertovat Pulkonkosken alueella asuvien oppilaiden määrän vuosiluokittain eriteltyinä. Oppilasmäärässä ei

ennusteta alueelle mahdollisesti muuttavia tai alueelta pois muuttavia lapsia. Luokka E1- E2 tarkoittaa esioppilaita.

Opetuksen järjestäminen Pulkonkosken koulussa

Suurimmat opetuksen järjestämiseen liittyvät kustannukset ovat myös koulun tasolla tilavuokrat ja henkilöstömenot. Pulkonkosken koulun kustannukset vuonna 2023 olivat 16 438 €/oppilas ja ilman vuokria 11 707 €/oppilas. Esimerkiksi Länsi-Puijon koulun kustannukset vuonna 2023 olivat 7 988 €/oppilas ja ilman vuokria 5 524 €/oppilas. Molemmissa kouluissa on vuosiluokkien 1 – 6 oppilaita eikä erityisluokkaa.

Isot erot koulukohtaisissa kustannuksissa selittyvät osittain koulukuljetuskustannuksista mutta eniten vaikuttaa koulun oppilasmäärä. Kun oppilasmäärä on hyvin pieni, opetuksen järjestäminen on suhteessa kalliimpaa. Myös Maaninkajärven koulussa on paljon koulukuljetuksessa olevia oppilaita, mutta koska oppilasmäärä on huomattavasti suurempi kuin Pulkonkosken koulussa, vuonna 2023 kustannukset olivat 11 424 €/oppilas ja ilman vuokria 8 677 €/oppilas. Maaninkajärven koulun oppilaskohtaiset kustannukset ovat huomattavasti halvemmat kuin Pulkonkosken koulussa, vaikka Maaninkajärven koulussa järjestetään vuosiluokille 7 – 9 aineenopetusta, joka on hieman kalliimpaa kuin luokanopetus.

Opetuksen järjestämisen tarkoituksenmukaisuutta on arvioitava sekä taloudelliselta että pedagogiselta kannalta. Kullakin perusopetuksen vuosiluokalla on oma, valtioneuvostoston tuntijakoasetukseen perustuva tuntijako, jossa määritellään oppituntien vähimmäismäärä vuosiluokittain ja oppiaineittain. Koulupäivien pituudet ja oppituntien määrät vaihtelevat vuosiluokittain. Perusopetuksen opetussuunnitelmassa määritellään jokaisen oppiaineen tavoitteet ja sisällöt vuosiluokittain. On myös oppiaineita, joita ei opeteta kaikilla vuosiluokilla. Opetuksen toteuttaminen yhdysluokkaopetuksena niin, että vuosiluokkien 1 – 3 oppilaat ovat oma ryhmänsä ja vuosiluokkien 4 – 6 oppilaat oma ryhmänsä, on haasteellista ja vaatii vahvaa ammattitaitoa ja monipuolista aineenhallintaa.

Yhdysluokkaopetus voi olla hyvä pedagoginen ratkaisu erityisesti silloin, kun koulussa on useita opettajia, jolloin oppilaita voidaan opettaa yhdessä ja jakaa heitä välillä pedagogisesti tarkoituksenmukaisiin ryhmiin vaikkapa opetettavan asian tai oppilaiden tuen tarpeen mukaan.

Yhdysluokkaopetuksessa on kuitenkin omat haasteensa erityisesti hyvin pienissä kouluissa, joissa on vähän tai ei lainkaan muita opettajia, jotka voisivat ainakin välillä osallistua luokan opetukseen. Kun opettaja toteuttaa useaa opetussuunnitelmaa yhtä aikaa samassa tilassa eli opettaa eri oppiaineita samalla tunnilla eri-ikäisille ja taidoiltaan ja tuen tarpeiltaan erilaisille oppilaille, oppilaiden pitää pystyä omaksumaan uusi tieto nopeasti ja työskentelemään itsenäisesti sinä aikana, kun opettaja keskittyy opettamaan toista tai kolmatta oppiainetta muille oppilaille. Yhdysluokassa opiskelu vaatii jo pieniltä oppilailta vahvaa keskittymiskykyä ja itsenäisen oppimisen taitoja erityisesti silloin, kun luokassa on vain yksi opettaja. Oppilaan tuen ja avun tarpeisiin ei aina pystytä heti vastaamaan, koska opettajan huomio ja aika jakaantuu useamman vuosiluokan oppilaiden kesken.

Pulkonkosken koulussa ei ole omaa erityisopettajaa vaan erityisopettaja käy toiselta koululta ja on harvoin Pulkonkoskella. Kouluterveydenhoitaja ja

koulukuraattori ovat Pulkonkoskella yhtenä päivänä kuukaudessa. Pulkonkosken koulussa ei myöskään voida tarjota luokkamuodoista erityisopetusta. Pieni oppilasmäärä kaventaa valinnaisaineiden opiskelumahdollisuuksia.

Hyvin pienet koulut ovat henkilöstön rekrytoinnin kannalta haasteellisia, sillä vuosiluokkien 1 – 6 opettajan tulee hallita vähintään 12 eri oppiaineen opetussuunnitelman toteuttaminen. Oppiaineisiin kuuluu kaksi vierasta kieltä, useita taito- ja taideaineita sekä vähintään yksi katsomusaine, nykypäivänä entistä useammin toinen tai jopa kolmas katsomusaine, jolloin opetettavia aineita voi olla 15.

Käytännössä kukaan luokanopettaja ei pysty opettamaan ihan kaikkia aineita, ja sen vuoksi pienessä koulussa käy kiertäviä opettajia opettamassa muutaman tunnin viikossa esimerkiksi harvinaisempaa katsomusainetta, vierasta kieltä tai jotain taito- ja taitoainetta. Tästä huolimatta opetettavia aineita jää vielä runsaasti luokanopettajalle. Isommissa kouluissa, joissa on useita opettajia, opetusta voidaan toteuttaa opettajien osaamisen, erikoistumisen ja vahvuuksien mukaan esimerkiksi niin, että musiikin opettamiseen erikoistunut luokanopettaja opettaa musiikkia oman luokkansa lisäksi myös jollekin toiselle luokalle eikä hänen tarvitse vastaavasti osata opettaa omalle luokalleen esimerkiksi käsityötä tai ruotsin kieltä.

Pienet koulut eivät ole rekrytoinnin kannalta houkuttelevimpia myöskään sen vuoksi, että opettajalla on vähän opettajakollegoita työtä tukemassa ja jakamassa. Pulkonkoskella on kaksi opettajaa.

Vakinaisten ja sijaisten rekrytoiminen on edellä mainituista syistä vaikeaa, ja pahimmassa tapauksessa opettajaksi joudutaan ottamaan ilman kelpoisuutta oleva opettaja, joka voidaan kunnan ja hyvinvointialueen viranhaltijasta annetun lain 5 §:n perusteella ottaa vain vain määräaikaiseksi. Oppilaiden yhdenvertaisten sivistyksellisten oikeuksien kannalta tämä on haasteellista ja sillä voi olla pitkäkantoisia vaikutuksia koulutuksen eriarvoistumiseen. Pätevien ja pysyvien opettajien saaminen mahdollistaa oppilaiden kasvatus- ja opetustyön turvallisen jatkumon lisäksi myös pitkäjänteisen ja yhteisen kasvatustyön huoltajien kanssa.

Pulkonkosken koulun kiinteistö

Pulkonkosken koulun mahdollisesta peruskorjauksesta on Kuopion Tilapalveluista annettu suuntaa antava kustannusarvio n. 2 000 000 € kokonaisvaltaiselle peruskorjaukselle, jossa koko rakennus korjataan. Arvio perustuu tietoon keskimääräisestä peruskorjaushankkeesta, jossa kustannusten toteuma on välillä 2 000 – 2 500 €/m². Yleensä n. 2 500 €/m² on vielä kustannus, joka peruskorjauksessa voi olla perusteltua maksaa, mutta sen ylittävät kustannukset lähestyvät uudisrakennushankkeen kustannusta, joka on kohteesta riippuen 3 000 – 3 500 €/m². Silloin peruskorjaus ei ole enää lähtökohtaisesti perusteltua toteuttaa. Peruskorjauksen hintaan ja kannattavuuteen vaikuttavia tekijöitä ovat mm.

- aikaikkuna, jonka rakennus peruskorjauksen jälkeen olisi käytössä
- millaiselle oppilas-/käyttäjämäärälle tiloja tarvitaan, ts. korjataanko koko rakennus vai voidaanko jokin rakennusosa jättää korjausten ulkopuolelle turvallisesti sen haittaamatta muun rakennuksen jatkokäyttöä
- millaisia toimintoja korjauksessa toteutetaan, ts. mitä toimintaa rakennuksessa korjauksen jälkeen on tarkoitus toteuttaa
- millaisia riskejä peruskorjaukselle ja sen jälkeiselle ajalle on odotettavissa

Ilman edellä mainittuja tietoja tarkemman kustannusarvion laskeminen ei ole perusteltua. Tarkempi laskenta vaatii Pulkonkosken koulun tulevaa käyttöä koskevien tietojen ja suunnittelun tarkennusta laskennan taustaksi.

Pulkonkosken koulun lakkauttamisen ja oppilaiden Maaninkajärven kouluun siirtämisen kustannusvaikutuksista

Pulkonkosken koulun oppilaat mahtuvat Maaninkajärven kouluun. Myös Maaninkajärven koulun oppilasmäärä on laskeva. Lukuvuonna 2024 – 2025 oppilaita on yhteensä 254 vuosiluokilla 1 – 9 mutta vuonna 2030 oppilasmäärän arvioidaan olevan 206.

Alla olevassa taulukossa on kuvattu Maaninkajärven koulun oppilasmäärät ja kehitys vuodesta 2016 vuoteen 2030. Vuosiluokkien 7 – 9 oppilasmäärissä on mukana Pulkonkosken ja Käärmelahden koulujen oppilasmäärät.

Primuksen tietoihin (20.9.) ja MapInfoon pohjautuva arvio																
Luokka	Primus k2016	Primus 20.9.16	Primus 20.9.2017	Primus 20.9.2018	Primus 20.9.2019	Primus 20.9.2020	Primus 20.9.2021	Primus 20.9.2022	Primus 20.9.2023	Primus 20.9.2024	Arvio s2025	Arvio s2026	Arvio s2027	Arvio s2028	Arvio s2029	Arvio s2030
Valmistava										1	0					
E1 - E2		0	0	0	0	3	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0
0 lk		0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
1 lk		28	25	21	21	19	18	15	22	28	19	20	12	11	17	10
2 lk		23	34	21	20	22	20	18	16	21	28	19	20	12	11	17
3 lk		24	21	31	23	19	19	21	18	20	21	28	19	20	12	11
4 lk		23	26	19	32	25	18	19	22	18	19	21	28	19	20	12
5 lk		23	23	27	19	28	26	19	19	21	18	19	21	28	19	20
6 lk		22	22	23	28	18	29	28	20	21	24	18	19	21	28	19
7 lk		49	41	43	47	63	24	41	48	37	40	42	34	37	38	46
8 lk		49	45	39	44	48	64	24	40	50	38	40	42	34	37	38
9 lk		52	47	44	40	44	45	66	23	39	47	38	40	42	34	37
yhteensä		293	284	268	274	286	266	253	228	256	254	245	235	224	216	210

Sarakkeen Arvio s2025 (eli syksy 2025) oppilasmäärissä on mukana myös Maaninkajärven koulun erityisluokissa opiskelevat oppilaat, joita on lukuvuonna 2025 – 2026 yhteensä 11 oppilasta vuosiluokilla 1 – 6. Luvuissa ei ole mukana Pulkonkosken koulun vuosiluokkien 1 – 6 oppilaita.

Maaninkajärven koulun oppilasmäärä on laskeva ja opetuksen oppilaskohtaiset kustannukset kasvavat myös Maaningalla. Yhdistämällä kaksi pienenevää koulua voidaan opetus järjestää taloudellisemmin. Kokonaissästöä tulee siitä, kun luokkakoot voidaan optimoida eikä kahdessa koulussa ole useita pieniä luokkia.

Lukuvuonna 2024 – 2025 Maaninkajärven koulussa on ollut kuusi luokanopettajaa ja luokkakoot ovat olleet 17 – 27 oppilasta. Pulkonkosken koulun ja Maaninkajärven koulun opetusryhmien yhdistämisen jälkeen yleisopetuksen luokkien pienin luokkakoko on 20 oppilasta ja suurin luokkakoko 30 oppilasta. Yhdistämisen jälkeen luokkakoot kasvavat mutta ovat vertailukelpoisia Kuopion muiden koulujen luokkakokoihin verrattuna. Suurimpiin luokkiin voidaan tarvittaessa osoittaa jakotunteja kuten muissakin kouluissa.

Yhdistämisen vuoksi voidaan lakkauttaa kaksi luokanopettajan virkaa 1.8.2025 alkaen. Säästöä saadaan myös kiertävien opettajien kustannuksista, yhdysluokkaopetuksen ja koulunkäynninohjaajan lisäkuluista sekä hallinnosta. Henkilöstösäästö on yhteensä 228 000 € vuodessa. Syksyn 2025 osalta säästö on 91 200 €.

Lisäksi vuosittaista säästöä kertyy palvelujen ostoista sekä materiaali- ja tilakustannuksista yhteensä 180 000 € vuodessa. Syksyn 2025 osalta säästö on 88 667 €. Suurin säästö saadaan kuitenkin siitä, ettei Pulkonkosken kouluun tarvitse lähitulevaisuudessa investoida peruskorjausta, jonka kustannusarvio on n. 2 000 000 €.

Lukuvuonna 2024 – 2025 Pulkonkosken koulun oppilaista 86 % on koulukuljetuksessa. Mikäli Pulkonkosken koulu lakkautetaan ja oppilaat siirretään Maaninkajärven kouluun, kaikki oppilaat siirtyvät koulukuljetukseen. Koulukuljetusmatkat ja koulukuljetuksiin kuluva aika pääsääntöisesti pitenevät. Koska kuljetusreitit suunnitellaan vasta kilpailutuksen ja kuljetusyrittäjien valinnan jälkeen, tässä vaiheessa ei ole olemassa tarkkaa tietoa koulukuljetuskustannuksista. Arvioidaan, että koulukuljetuskustannukset lisääntyvät noin 75 600 €/lukuvuosi. Syksyn 2025 osalta kustannukset lisääntyvät 37 500 €.

Vaikutusmahdollisuuksien varaaminen

Hallintolain 41 §:n mukaan jos asian ratkaisulla voi olla huomattava vaikutus muiden kuin asianosaisten elinympäristöön, työntekoon ja muihin oloihin, viranomaisen tulee varata näille henkilöille mahdollisuus saada tietoa asian käsittelyn lähtökohdista ja tavoitteista sekä lausua mielipiteensä asiasta. Asian vireilläolosta ja vaikuttamismahdollisuuksien käyttämisestä on ilmoitettava asian merkityksen ja laajuuden kannalta sopivalla tavalla.

Perusopetuksen säästövaadetta, talousrakennetta ja säästöjen vaikutuksia kuvattiin esittelyaineistolla, johon kaikkien Kuopion peruskoululaisten huoltajien on ollut mahdollista tutustua 21.8.2024 alkaen. Esittelyaineiston julkistamisesta tiedotettiin Wilma-tiedotteella 21.8.2024. Tiedotteessa kerrottiin, että kasvun ja oppimisen lautakunnalle esitetään 3.9.2024 pidettävässä kokouksessa Palonurmen ja Pulkonkosken koulujen lakkauttamista 1.1.2025 alkaen. Esittelyaineistossa lakkautusesitysten perusteluja kuvattiin tarkemmin ja samassa yhteydessä oli myös mahdollisuus ottaa kantaa lakkautusesityksiin. Kysely oli avoinna 21. – 30.8.2024 ja siihen vastattiin anonyymisti. Kysymykset olivat

1. *Mitä mieltä olet Pulkonkosken koulun lakkauttamisesityksestä?*
2. *Mitä tulisi mielestäsi ottaa huomioon, mikäli päätetään, että Pulkonkosken koulun oppilaat siirtyvät Maaninkajärven kouluun?*
3. *Mikäli koulun lakkauttaminen on mielestäsi huono ajatus, mistä säästöt tulisi toteuttaa?*

Pulkonkosken koulun lakkauttamista koskevaan kyselyyn tuli 74 vastausta. Vastaajista 38 vastusti koulun lakkauttamista. Perusteluiksi esitettiin oppilaiden koulukuljetusaikojen pidentymistä mutta huolta esiintyi myös Pulkonkosken kylän vetovoiman, elinvoiman, syntyvyyden ja toiminnan heikentymisestä koulun lakkautuksen myötä.

Vastaajista 25 kannatti koulun lakkauttamista. Kolmen vastaajan mielestä lakkauttaminen on järkevä vaihtoehto mutta sitä ei tulisi toteuttaa kesken lukuvuotta. Esitystä kannatettiin mm. koulun pienen oppilasmäärän, opetuksen laadun, peruskorjauskustannusten ja sisäilmaongelmien vuoksi. Kahdeksan vastaajaa ei ottanut lakkautukseen kantaa.

Mikäli lakkautus toteutuu, huomiota tulisi vastaajien mielestä kiinnittää erityisesti sujuviin koulukuljetuksiin ja oppilaiden kaveritoiveisiin toiseen kouluun siirryttäessä. Huolta oli myös koulukiusaamisen mahdollisesta lisääntymisestä koulupäivän aikana ja erityisesti koulukuljetuksissa.

Ne, joiden mielestä Pulkonkosken lakkauttaminen on huono ajatus, esittivät säästökohteiksi ja –keinoiksi oppilaiden kuljettamista kaupungin kouluista maaseudulle sekä valinnaisten aineiden opintoretkien ja kerhotoiminnan karsimista kaikista kouluista.

Lisäksi säästökeinoiksi mainittiin palvelualueiden sisäisten vuokrien pienentäminen, kunnan palvelujen asiakasmaksujen korottaminen sekä turhista hankkeista ja kuluista karsiminen. Urheilusta ja kulttuurista voitaisiin säästää lopettamalla taitelija-apurahat sekä yksityistämällä teatteri ja museot. Hallintoa tulisi keventää, johtajien palkkoja laskea ja valtuutettujen palkkioista luopua. Kaupungin keskustan ja imagon rakentaminen tulisi lopettaa ja 250-vuotisjuhlat jättää pitämättä. Urheilurakentaminen on jo nykyisellään ollut ylimitoitettua.

Pulkonkosken koululla järjestettiin keskustelutilaisuus 19.9.2024. Tilaisuuteen osallistui 45 kuntalaista ja tilaisuudesta laadittiin muistio. Osallistujista ja puheenvuorojen käyttäjistä huomattava osa oli muita kuin Pulkonkosken koulun oppilaiden huoltajia.

Kaupungin edustajia olivat apulaiskaupunginjohtaja, perusopetuspäälliköt, tilapalveluiden asiakkuuspäällikkö sekä Maaninkajärven ja Pulkonkosken koulujen rehtori, joka toimi tilaisuuden sihteerinä. Tilaisuuden puheenjohtajana toimi kasvun ja oppimisen lautakunnan puheenjohtaja.

Tilaisuuden aluksi esiteltiin mm. kaupungin tasapainotusohjelmaa ja siihen liittyvien sopeutustoimenpiteiden pysyviä talousvaikutuksia, perusopetuspalvelujen menorakennetta sekä kasvun ja oppimisen säästövaateita. Pulkonkosken osalta esiteltiin koulun oppilasmäärien kehitystä vuodesta 2016 vuoteen 2030 saakka, kiinteistön kuntoa ja korjaustarvetta, Pulkonkosken koulun talousarviota vuosilta 2023 ja 2024 sekä lakkautuksen säästövaikutusta.

Yleisön kommentteissa kyseenalaistettiin Pulkonkosken koulun peruskorjaustarvetta ja moitittiin lapsivaikutusten arvioinnin toteutusta. Kysyttiin myös koulukuljetuksista sekä muista mahdollisista säästökeinoista, esimerkiksi lomautuksista.

Pulkonkosken koulun oppilaille järjestettiin 14.11.2024 mahdollisuus kertoa, mitä ajatuksia Pulkonkosken koulun mahdollinen lakkauttaminen ja oppilaiden siirtäminen Maaninkajärven kouluun herättää ja, mikäli lakkautus toteutuu, mitä pitäisi ottaa huomioon ja miten siirtymistä Maaninkajärven kouluun pitäisi helpottaa. Keskustelun järjestivät luokan oma opettaja ja koulun rehtori. Keskustelusta tiedotettiin huoltajia 11.11.2024.

Keskustelutilaisuus järjestettiin 14.11.2024 oppituntien aikana. Keskustelussa olivat mukana Pulkonkosken koulun ja Maaninkajärven koulun rehtori sekä luokan oma opettaja. Keskustelun aluksi rehtori esitteli asiaa ja kertoi päätöksentekoprosessin etenemisestä. Keskusteluun osallistuminen oli vapaaehtoista, ja jos ei halunnut osallistua, järjestettiin muuta toimintaa. Oppilailta kysyttiin

1. *Miltä ajatus Pulkonkosken koulun lakkauttamisesta ja siirtymisestä Maaninkajärven kouluun sinusta tuntuu.*
2. *Jos Pulkonkosken koulu päätetään lakkauttaa, piirrä tai kirjoita, mitä pitäisi tehdä, että siirto uuteen kouluun olisi helppo.*

Oppilaille jaettiin paperi, jolle he saivat piirtää tai kirjoittaa ajatuksiaan. Jos oppilas ei osannut kirjoittaa, häntä autettiin. Papereihin merkittiin yhdysluokka (1 – 3 tai 4 – 6) mutta ei oppilaan nimeä.

Ajatus Pulkonkosken koulun lakkauttamisesta ja siirtymisestä Maaninkajärven kouluun tuntuu vuosiluokkien 1 – 3 oppilaista pahalta, huonolta ja surulliselta. Huolettaa, ennättäisikö pitkän koulumatkan vuoksi enää harrastuksiin ja tapaamaan kavereita.

Vuosiluokkien 4 – 6 oppilaiden mielipiteet menevät jokseenkin tasan tai ajatukset ovat ristiriitaisia, jollekin päätös on ihan sama. Pulkonkosken koulua pidetään kivana mutta liian pienenä. Maaninkajärven kouluun siirtymisessä nähdään hyvinä asioina uusien kavereiden saamista ja tuttujen näkemistä, koulun isoa liikuntasalia ja nopeampaa opetusta. Koulumatkojen pidentyminen ärsyttää ja harrastuksiin ennättäminen mietityttää. Maaninkajärven koulussa harmittaa pieni välituntialue ja metsän puuttuminen, iso oppilasmäärä, porrastetut ruokailuvuorot ja mahdolliset kiusaajat sekä opettajan vaihtuminen. Pelottaa se, ettei pääse hyvien kavereiden kanssa samalle luokalle.

Kysyttäessä mitä pitäisi tehdä, että mahdollinen siirto uuteen kouluun olisi helppo, vuosiluokkien 1 – 3 oppilaiden toivoivat, ettei Maaninkajärvellä olisi sisäilmaongelmia, ettei kukaan kiusaisi koulukuljetuksessa tai koulussa ja että saisi tutustua kouluun ja oikeat pulpetit.

Vuosiluokkien 4 – 6 oppilaat toivovat aikuisten vastuuta. Aikuisten pitää suunnitella koulukuljetuksen mahdollisimman hyvin, aikuisten pitää varmistaa, ettei lapsi tule koulukiusatuksi ja että hän pääsee hyvin alkuun ja pärjää uudessa koulussa. Asiat pitää kertoa selkeästi ja ottaa huomioon sopeutuminen. Toivottiin, että saisi jonkun kaverin samalle luokalle ja että Maaninkajärven koululle järjestettäisiin tutustumiskäynti.

Lisäksi asiaan liittyen on kaupungille toimitettu Vetoamus Pulkonkosken koulun puolesta, vetoamus Pulkonkosken ja Palonurmen koulujen lakkautusehdotukseen 1.1.2025, lausunto Pulkonkosken alakoulun lakkauttamiseen, Kannanotto Pulkonkosken ja Palonurmen koulujen lakkauttamisesitykseen sekä kannanotto lasten ja perheiden kuulemiseen Pulkonkosken ja Palonurmen koulujen lakkauttaminen sekä Hirvilahden ja Palonurmen hoidon lakkautukseen liittyen. Toimitetut asiakirjat on huomioitu asian valmistelussa.

Vaikutusten arviointi

Vaikutusten ennakkoarviointi on tehty Kuopion kaupungin päätöksentekoon liittyvän mallin mukaisesti

Päätöksen kielteiset vaikutukset

Lasten edun kannalta päätöksen merkittävä ja pitkäaikainen kielteinen vaikutus on koulumatkoihin käytettävän ajan piteneminen. Kuljetusten vuoksi mahdollisesti pidentyvät koulupäivät vaikuttavat negatiivisesti oppilaiden jaksamiseen.

Koulupäivien pidentyminen kuljetusten vuoksi harmittaa myös Pulkonkosken koulun oppilaita ja huolestuttaa, ennättääkö koulupäivän jälkeen enää harrastuksiin.

Päätöksen kielteisiä vaikutuksia voidaan lieventää siten, että luokkien lukujärjestykset ja koulun työaika mahdollistavat koulukuljetusreittien mahdollisimman hyvän toteutuksen. Maaninkajärven koulussa on ollut myös vuosiluokkien 1 – 6 oppilaille koulupäivän jälkeen kerhotoimintaa (esim.

puuhakerho ja liikuntakerho). Kerhon jälkeen oppilaille järjestetään tarvittaessa koulukuljetus. Nuorisotalolla on toimintaa klo 14 alkaen.

Oppilaiden pelkoa ja epävarmuutta poistetaan keskustelemalla asioista, jotka askarruttavat tai jännittävät uuteen kouluun siirtymisessä. Oppilaille ja huoltajille järjestetään mahdollisuus käydä tutustumassa Maaninkajärven koulun tiloihin ja henkilöstöön. Pulkonkosken koulun oppilaat pääsevät samalle luokalle ikätovereidensa kanssa. Uuteen luokkaan tutustumisia ja ryhmäytyksiä järjestetään kevätlukukauden aikana. Maaninkajärven koulun oppilaita valmistellaan ottamaan Pulkonkosken koulun oppilaat lämpimästi vastaan. Opettajien ja huoltajien tehtävä on tukea oppilaita muutoksessa ja luottavaisen asenteen rakentumisessa.

Päätös vaikuttaa kielteisesti silloin, jos koulukiinteistössä on ollut kansalaisopiston toimintaa tai muuta yhteisöllistä ja kulttuurista toimintaa, jolle ei löydy korvaavia tiloja. Alueen vetovoimaan ja palvelutarjontaan sekä kansalaistoiminnan mahdollisuuksiin, järjestöjen toimintaan ja asukkaiden yhteisöllisyyteen päätöksellä on todennäköisesti kielteisiä vaikutuksia ja osa voi olla myös pitkäaikaisia.

Päätöksen neutraalit tai lievästi kielteiset vaikutukset

Elintapoihin, osallistumiseen, vaikuttamiseen ja tiedonsaantiin päätöksellä ei ole vaikutusta. Päätöksellä ei ole vaikutusta myöskään toimeentuloon, sillä perusopetus on perheille maksutonta.

Päätöksellä on erilaisia maaseutuvaikutuksia ja osa niistä voi olla hyvinkin pitkäaikaisia ja kielteisiä, mutta useimpiin, kuten asuntojen tai kiinteistöjen hintaan, infraan tai huoltovarmuuteen päätös ei vaikuta.

Yrityksiin kohdistuvat vaikutukset ovat suurelta osin neutraalit tai ne voivat olla lievästi kielteisiä. Joissakin tapauksissa kielteinen välillinen vaikutus voi kuitenkin tulla, kun mietitään yritystoiminnan kehittämistä tai jatkamista mm. sukupolvenvaihdostilanteessa tai kun tila myydään.

Päätöksen myönteiset vaikutukset

Lapsivaikutusten arviointien kokonaistarkastelussa päätös Pulkonkosken koulun lakkauttamisesta ja opetuksen järjestämisestä Maaninkajärven koulussa turvaa paremmin lasten oikeuksien toteutumista oppivelvollisuuslaissa (1214/2020) määriteltyjen oppivelvollisuuden tavoitteiden näkökulmasta. Oppivelvollisuuslain mukaan oppivelvollisille on turvattava kaikille elämässä ja yhteiskunnassa tarpeellinen perusosaaminen ja sivistys sekä edistää yhdenvertaisia mahdollisuuksia kehittää itseään kykyjensä ja tarpeidensa mukaisesti.

Perusopetuspalvelujen yhdenvertaisuuteen ja laatuun sekä terveys- ja hyvinvointierojen kaventamiseen päätöksellä on merkittävä ja pitkäaikainen myönteinen vaikutus. Päätös parantaa opetuksen laatua ja antaa Pulkonkosken alueen oppilaille yhdenvertaiset koulutukselliset ja sivistykselliset oikeudet. Opetussuunnitelman toteuttaminen onnistuu paremmin, kun ryhmässä ei opeteta samanaikaisesti eri luokka-asteita, iältään ja kehitystasoltaan hyvin erilaisia oppilaita erilaisine tuen tarpeineen vaan oppilaat saavat opiskella ikätovereidensa kanssa samassa ryhmässä.

Maaninkajärven koulussa on paremmat resurssit oppilaiden terveyden ja hyvinvoinnin tukemiseen. Oppimisen tuki ja opiskeluhoollon palvelut ovat helpommin saatavilla jo perusopetuksen alemmilla luokilla ja silloin, kun niitä tarvitaan. Päätös turvaa lasten syrjimättömyyttä ja yhdenvertaisia oikeuksia, kun myös vahvaa tukea tarvitsevat oppilaat voivat käydä samaa koulua kuin muut ikätoverinsa. Isommassa koulussa sosiaaliset kontaktit ja mahdollisuus uusiin ystävyyssuhteisiin lisääntyvät. Sosiaalisten kontaktien rikastuminen kehittää sosiaalista pääomaa ja kulttuurista ymmärrystä.

Myös henkilöstön kannalta päätöksellä on pitkäaikainen ja myönteinen vaikutus. Isommassa työyhteisössä on mahdollisuus hyödyntää paremmin omaa osaamista ja vahvuuksia sekä tehdä yhteistyötä, mikä vahvistaa opetuksen laatua, työyhteisön yhteisöllisyyttä, työhyvinvointia ja ammatillista kehittymistä. Isommassa työyhteisössä kollegiaalinen tuki ja esihenkilön tuki ovat paremmin saatavilla. Kelpoisen henkilöstön rekrytointi ja sijaisuuksien hoitaminen on helpompaa Maaninkajärven kouluun kuin Pulkonkosken kouluun.

Kuopion kaupungin talouden tasapainottamisen osalta vaikutus on pitkäaikainen ja merkittävä. Koulun lakkautuksen myötä saadaan taloudellisia säästöjä mm. henkilöstöstä, palvelujen ostoista ja tilakustannuksista. Suurin säästö saadaan siitä, että vältetään peruskorjausinvestoinnilta.

Pulkonkosken koulun lakkauttaminen vahvistaa Maaningan keskustaajaman elinvoimaa ja Maaninkajärven koulun oppilasmäärää.

Liitteet

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 23.09.2024 § 265

Valmistelijat / lisätiedot:

hallintojohtaja Tero Oinonen
puh. 044 718 2021
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Soile Lahti

Kaupunginhallitus päättää:

1. kumota 9.9.2024 tekemänsä päätöksen 'Pulkonkosken koulun lakkauttaminen' § 248, sekä.
2. palauttaa asian uudelleen valmisteltavaksi kasvun ja oppimisen lautakunnalle.

Päätös

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti kaupunginjohtajan päätösehdotuksen.

Selostus

Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 9.9.2024, että Pulkonkosken koulun lakkauttuspäätöksestä järjestetään paikan päällä koululla mahdollisimman pian avoin keskustelutilaisuus ja totesi, että keskustelutilaisuus pidetään

torstaina 19.9.2024 kello 18:00-20:00 Pulkonkosken koululla. Samalla todettiin, että keskustelutilaisuudesta laadittu muistio liitetään kaupunginvaltuuston käsittelyyn tulevaan materiaaliin.

Mielipiteiden selvittäminen ja keskustelutilaisuudet ovat kuntalain mukaisia osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä hallintolain mukaista vaikuttamismahdollisuuksien varaamista. Kuntalain (410/2015) § 22 mukaan kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. Valtuuston on pidettävä huolta monipuolisista ja vaikuttavista osallistumisen ja vaikuttamisen mahdollisuuksista ja menetelmistä. Osallistumista ja vaikuttamista voidaan edistää erityisesti järjestämällä keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia sekä kuntalaisraateja, selvittämällä asukkaiden ja kunnassa säännönmukaisesti tai pitempiaikaisesti asuvien tai oleskelevien palvelujen käyttäjien mielipiteitä ennen päätöksentekoa, valitsemalla palvelujen käyttäjien edustajia kunnan toimielimiin, järjestämällä mahdollisuuksia osallistua kunnan talouden suunnitteluun, suunnittelemalla ja kehittämällä palveluja yhdessä palvelujen käyttäjien kanssa sekä tukemalla asukkaiden, järjestöjen ja muiden yhteisöjen oma-aloitteista asioiden suunnittelua ja valmistelua. Hallintolain (434/2003) § 41 mukaan, jos asian ratkaisulla voi olla huomattava vaikutus muiden kuin asianosaisten elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin, viranomaisen tulee varata näille henkilöille mahdollisuus saada tietoja asian käsittelyn lähtökohdista ja tavoitteista sekä lausua mielipiteensä asiasta. Säädöksen tarkoituksena on mahdollistaa erilaisten mielipiteiden ja kannanottojen esittäminen jo ennen asian ratkaisua.

Kaupunginhallituksen jäsenillä on ollut käytettävissään toteutetun verkkokyselyn tulokset ja keskustelutilaisuudesta laadittava muistio päätettiin liittää kaupunginvaltuuston käsittelyyn tulevaan materiaaliin.

Kaupunginhallitus voi hallintolain (§ 50, 52) mukaisesti kumota ja poistaa tekemänsä päätökset uusilla päätöksillä ja palauttaa asiat uudelleen valmisteluun.

Jotta asukkaiden mielipiteet tulevat kunnolla huomioiduksi päätöksenteossa kaikilla tasoilla ja että päätöksen vaikutustenarviointi on tehty tarpeeksi laajasti ja yksityiskohtaisesti, kaupunginjohtaja esittää kaupunginhallituksen aikaisemman päätöksen kumoamista ja asian palauttamista uudelleen valmisteltavaksi kasvun ja oppimisen lautakunnalle.

Vaikutusten arviointi

Liitteenä

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 09.09.2024 § 248

Päätösehdotus

kaupunginjohtaja Soile Lahti

Kaupunginhallitus esittää kaupunginvaltuustolle:

1. Pulkonkosken koulu lakkautetaan 1.8.2025 alkaen.

Kaupunginhallitus päättää, että:

2. Pulkonkosken koulun lakkauttamispäätöksestä järjestetään paikan päällä koululla mahdollisimman pian avoin keskustelutilaisuus.

3. Pulkonkosken koulun lakkauttamispäätöksen toimeenpanoa seurataan ja toteutuneita vaikutuksia arvioidaan lapsivaikutusten arviointiprosessin mukaisesti.

Päätös

Merkitään, että opetusjohtaja Silja Silvennoinen oli läsnä pykälässä vastaamassa kysymyksiin ja hän poistui ennen pykälän päätöskäsittelyä.

Merkitään, että vaikutusmahdollisuuksien varaamiseksi toteutetun verkkokyselyn tulokset on jaettu kaupunginhallituksen jäsenille sähköisesti.

Todettiin, että keskustelutilaisuus pidetään torstaina 19.9.2024 kello 18:00-20:00 Pulkonkosken koululla.

Todettiin myös, että keskustelutilaisuudesta laadittu muistio liitetään kaupunginvaltuuston käsittelyyn tulevaan materiaaliin.

Kaupunginhallituksen jäsen Sallamaarit Markkanen teki esityksen, että päätös palautetaan valmisteluun saatteella, että päätösaineistoon tulevat laskelmat lakkauttamisen kustannusvaikutuksista, korjauskustannusarviot ja päivitys vaikutusten arviointiin. Vaikutusmahdollisuuksien varaamisen mukainen tilaisuus koululla järjestetään ennen päätöksentekoprosessia. Kaupunginhallituksen puheenjohtaja Aleksi Eskelinen kannatti esitystä.

Puheenjohtaja totesi, että on tehty kannatettu esitys asian palauttamisesta valmisteluun, joten siitä on äänestettävä. Puheenjohtaja ehdotti, että suoritetaan nimenhuutoäänestys siten, että ne, jotka kannattavat asian käsittelyn jatkamista äänestävät "JAA" ja ne, jotka kannattavat asian palauttamisesta äänestävät "EI".

Puheenjohtajan esitys äänestystavasta hyväksyttiin yksimielisesti.

Suoritetussa äänestyksessä annettiin 8 JAA ääntä (Ari Koskinen, Tiina Kaartinen, Björn Cederberg, Miia Eskelinen-Fingerroos, Vuokko Hämäläinen, Kaisa Kantele ja Jaakko Kosunen) ja 3 EI ääntä (Aleksi Eskelinen, Vesa Linnanmäki ja Sallamaarit Markkanen).

Puheenjohtaja totesi, että äänestyksen tuloksen mukaisesti asian käsittelyä jatketaan.

Kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti kaupunginjohtajan täydennetyn päätösehdotuksen.

Merkitään, että kokouksessa pidettiin tauko klo 19:48-19:58.

Vaikutusten arviointi

Liitteenä

Päätöshistoria

Valmistelijat / lisätiedot:
opetusjohtaja Silja Silvenoinen
puh. 044 718 4003
perusopetuspäällikkö Mika Kuitunen
puh. 044 718 5151
perusopetuspäällikkö Taina Vainio
puh. 044 718 4018
etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

Päätösehdotus

apulaiskaupunginjohtaja HEP KOP Pekka Vähäkangas
Kasvun ja oppimisen lautakunta esittää kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että Pulkonkosken koulu lakkautetaan 1.1.2025 alkaen

Päätös

Karlo Aura palasi kokoukseen klo 16.41 asian käsittelyn aikana.

Kari Sutinen Kari Loposen kannattamana esitti, että Pulkonkosken koulun lakkauttamisesitys palautetaan jatkovalmisteluun seuraavin saatein: 1) Oppilaiden huoltajille ja muille asiasta kiinnostuneille järjestetään hallintolain 41§:n kohdan mukainen kuulemistilaisuus, jossa tilaisuuteen osallistuneille annetaan mahdollisuus saada lisätietoa lakkauttamisen yksityiskohdista ja vaikutuksista. Lisäksi osallistuneilla on oltava mahdollisuus esittää kysymyksiä muun muassa lakkauttamisen kustannusvaikutuksista, opetusjärjestelyistä ja koulumatkoista muuttuvassa tilanteessa. 2) Kasvun ja oppimisen lautakunnalla on oltava yksityiskohtaiset tiedot lakkauttamisen kustannusvaikutuksista, opetusjärjestelyistä, koulumatkoista matka-aikoihin sekä selvityksestä peruskorjauksesta kustannuksineen.

Puheenjohtaja ehdotti äänestysjärjestykseksi, että ne, jotka ovat asian käsittelyn jatkamisen kannalla, äänestävät jaa, ja ne, jotka ovat asian palauttamisen kannalla, äänestävät ei. Äänestysjärjestys hyväksyttiin.

Suoritettua nimenhuutoäänestyksessä annettiin 6 jaa-ääntä (Sääski, Hakala, Kähkönen, Ojala, Pirinen, Savolainen) ja 5 ei-ääntä (Vaattovaara, Lopenen, Pasanen, Sutinen, Hirvonen), joten lautakunta oli tässä vaiheessa päättänyt jatkaa asian käsittelyä.

Kaisa Kähkönen Kari Sutisen, Kaija Sääsken, Risto Pirisen, Jussi Hakalan ja Annukka Ojalan kannattamana esitti, että Pulkonkosken koulu lakkautetaan 1.8.2025 ja että päätöksestä järjestetään paikan päällä koululla mahdollisimman pian avoin keskustelutilaisuus. Lisäksi päätöksen toimeenpanoa seurataan ja toteutuneita vaikutuksia arvioidaan lapsivaikutusten arviointiprosessin mukaisesti.

Lautakunta hyväksyi Kaisa Kähkösen tekemän esityksen.

Merkitään, että Kari Lopenen jätti asiaan eriävän mielipiteen.

Selostus

Maaseutualueella varhaiskasvatuksen lapsimäärä ja perusopetuksen oppilasmäärä on ollut laskeva viime vuosina ja ennusteiden mukaan väheneminen jatkuu myös tulevaisuudessa. Osa koulukiinteistöistä on huonokuntoisia ja vaatisi välittömän peruskorjauksen. Lisäksi kelpoisen henkilöstön saaminen on ollut vaikeaa ja vaihtuvuus suurta.

Kuopion kaupunginvaltuusto päätti 20.5.2024 osana talouden tasapainotusohjelmaa, että
mikäli koulujen oppilasmäärät alittavat valtuuston asettamat raja-arvot, käynnistetään jatkossa säännönmukaisesti lakkauttamisprosessi:

- *1 – 6 koulujen tulee olla vähintään yksisarjaisia kaupunkialueella (yksi sarja tarkoittaa 23 oppilasta/vuositaso)*
- *1 – 6 koulujen tulee olla vähintään 3-opettajaisia muualla*
- *Luokkien 7 – 9 osalta opetus toteutetaan vähintään 2-sarjaisissa kouluissa (yksi sarja tarkoittaa 23 oppilasta/vuositaso) kuitenkin huomioiden verkoston saavutettavuus ja kohtuulliset koulumatkat*

Kuopion perusopetus toimeenpanee kaupunginvaltuuston päätöksen ja aloittaa Pulkonkosken koulun lakkautusprosessin, koska koulu alittaa valtuuston asettaman raja-arvon koulun koon osalta.

Pulkonkosken koulu on kaksiopeettajainen ja opetus toteutetaan yhdysluokissa 1 – 3 ja 4 – 6. Pulkonkosken koulun oppilasmäärä on tällä hetkellä 26 ja oppilasmäärä on laskeva. Valtaosa oppilaista on koulukuljetuksessa.

Pulkonkosken alueella järjestetään vain vuosiluokkien 1 – 6 opetus. Pulkonkosken alueen lasten varhaiskasvatus ja esiopetus järjestetään Maaningan keskustaajamassa, samoin vuosiluokkien 7 – 9 opetus.

Lisäksi kaupunginvaltuusto on linjannut osana talouden tasapainotusohjelmaa, että *ylläpitokustannusten ja korjausvelan vähentämiseksi palvelutuotannolle tarpeettomista tiloista luovutaan mahdollisimman pian*. Pulkonkosken koulu on elinkaarensa päässä ja vaatisi lähitulevaisuudessa laajan peruskorjauksen, jonka kustannusarvio on noin 2 miljoonaa euroa.

Vaikutusten arviointi

Liitteenä